

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, МАРТЬ 1870.

БРОЙ 3.

ПЪТЕШЕСТВИЕ ВЪТРЪ ВЪ КЪЩИ.

Отдѣлъніе Първо.

(Послѣдователѣе отъ брой вторыи)

Въ едно студено врѣме ако ся отворятъ врата-та, топлый-тъ и влажный-тъ въздухъ отъ стаіж-тѣ излѣзва като една бѣла мъгла или пара, и ако студѣ-тъ е много голѣмъ и въздухъ-тъ въ стаіж-тѣ е много влаженъ, то можемъ да видимъ като сиѣгъ да ся дига, но обыкновенно сиѣгъ става само на джамове-тѣ на частъ когато вода-та захваща да замръзнува. Това става когато температурата вънъ слѣзва най малко до петъ градуса отъ топломѣръ-тѣ Сантиградъ. Въ замръзнуваніе то вода-та става лѣдъ и тѣзи малки частици отъ сиѣгъ зематъ видъ на звѣздовидни кристали отъ чудесна красота и на кои о многоразлични-тѣ видове зачудватъ испытувателъ-тѣ. *)

Много отъ тѣзи кристали не стигатъ до съвършенство. Това става отъ нередовиж-тѣ температурѣ на стаіж-тѣ, понеже всякой путь като ся отваря прозорецъ или врата докарва нѣкое промѣнение въ въздухъ-тѣ. Когато стаята не е стоплена и не сѣдятъ вътре, въздухъ-тѣ има твърдѣ малко влагѣ и джамове-тѣ сѫ покрити съ единъ съвсѣмъ тѣнкѣ и лекѣ покривкѣ отъ сиѣгъ или мразъ. Съ микроскоцъ като испытами намѣрвамъ че тази покривка е съставена отъ шесто-жълти кристали или звѣздички, на които обыкновено губятъ нѣкое отъ краища-

та си: нѣкои иматъ само три, други иматъ до седемъ, а пакъ много като сѫ били сглѣстени наедно не сѫ могли добре да ся развиѣтъ.

Тѣзи лѣдни кристали образуватъ единъ видъ листѣ, и всякакви привликателни фигури щото не ся иска нѣкоя голѣма сила на въображеніе-то за да видимъ по нѣкогажъ въ тѣхъ най хубавы-тѣ изображенія на горы и полета, съ разновидни трѣви и дървета. Като слѣдувамъ уприличеніе-то намѣрвамъ че наистина тѣзи прозорци сѫ за малкиятъ ни свѣтъ въ тѣзи стаіж, както сѫ горы-тѣ и полярны-тѣ страни въ управление-то на общъ-тѣ температурѣ на свѣта.

Соба-та е горѣшій-тѣ поясъ на стаіж-тѣ ни: когато ври вода-та за да ся прави кафе или чай, испареніе-то на водѣ-тѣ ся прилѣпва на джамове-тѣ подъ видъ-тѣ на хубави листа. Сѫщо така и голѣмы-тѣ течения въздушни непрѣстанно доносятъ голѣмы количества воды до върхове-тѣ на высоки-тѣ пласти и до полярни-тѣ страни и ги пушкатъ тамъ подъ видъ-тѣ на сиѣгъ.

Слѣдѣ като ви казахмы направленіе-то което зематъ тѣзи въздушни течения въ стаіж-тѣ ни, нѣма вече да ви ся види чудно че по долни-тѣ джамове по направѣдъ ся полѣдаватъ отъ други-тѣ, освѣнъ като сѫ по дебели, или като има нѣкоя друга случайна причина за едно исклученіе отъ общо-то правило.

Двойни тѣ прозорци ся покрываютъ отъ единъ твърдѣ тѣнкѣ росѣ, и твърдѣ на рѣдко ся замръзнуватъ. Това е защото

*) Виждате въ Год. 4-тѣ на Зорнищ-тѣ и 20-тѣ страницъ единъ картичкѣ, които представя тѣзи кристали.

въздухътъ що има затворенъ между два-та джамове не е изложенъ щото да попива много влагъ, и ся стоплюва толкозъ лесно колкото и ся истудява.

Когато единъ силенъ мразъ много ся продължава, тогазъ тази покривка отъ снѣгъ става по дебела и по непрозрачна, и тогазъ ся съгледва това което ся казва, лиофаниѣ, т. е. камъновъзвание, или онова явление което ся вижда въ многоцѣни-тѣ камъни. Видѣлиса-та не оминува само чрѣзъ по тынки-тѣ лѣдои, и дѣто сѫ тѣ по дебели затъмняватъ, кои по много и кои по малко, видѣли-ли-тѣ.

Когато топлина-та отъ собж-тѣ захваща да стопява снѣгъ-тѣ стопяваніето слѣдува наопакъ отъ както е било замръзнуваніето т. е. замръзнуваніето е слѣдувало отъ долу на горѣ; но стопяваніето наченва отъ горѣ и полека лека слѣзва на долу. (Когато има завѣси (пердета) предъ прозорецътъ, тогазъ става исключението на това правило).

При стопяваніето сиѣжни-тѣ кристали въ прозорци-тѣ най напрѣдъ ся сливатъ въ единъ стъкловиденъ и прозраченъ лѣдъ, който пакъ ни докарва на умъ-тѣ высоки-тѣ върхове на полярии-тѣ планини, дѣто *гласиери-тѣ* *) ставатъ въ подобенъ единъ начинъ. Лѣдни-тѣ прѣкъ, които висятъ отъ чирчевега-та на прозорецъ-тѣ, правятъ единъ малъкъ образъ на *сталиктити-тѣ*, **) които ся намѣрватъ въ пещери-тѣ. Най сестѣ лѣдъ-тѣ като ся стопи, тече въ порои и като пада долу на прагъ-тѣ на прозорецъ-тѣ прави водопади и езера, отъ които ще истекатъ и рѣкы ако не прибързамъ съ единъ гѣбъ или кърпъ да туримъ край на тѣзи наши географически уподобления.

(Слѣдува)

*) Гласиери е име дадено на голѣмы-тѣ маси и грамади отъ лѣдъ, които ся натрупватъ въ долини-тѣ на Альи-тѣ или други присносиѣжни планини, и постепенно слѣзватъ долу къмъ поле-то.

**) Сталиктити е име дадено на каменни-тѣ прѣкъ и стълпове които висятъ отъ таванъ-тѣ на нѣкои пещери. Вода-та, която тече отъ горѣ въ такъ нази-ти пещери, съдържава саръ и други рудни вещества, а като капи отъ тѣзи камъни тя оставя частъ отъ тѣзи вещества и така слѣдъ врѣме тѣзи камъни ся продължаватъ на долу и растѣтъ сѫщо като лѣдове-тѣ (шушурки или помързали) които висятъ отъ стрѣхъ-тѣ на къщъ-тѣ въ зимно врѣме.

ОГНЕПОКЛОНИЦИ.

Огнепоклонници-тѣ, народъ произлѣзъ отъ древни-тѣ Персияни, и който едва днесъ ся счита до 100 хиляди души, распръснати сѫ въ нѣкои страни Персийски и Индийски и въ Персийско повечето живѣятъ при Персийски тѣ заливъ и въ пустини-тѣ Кирманъ, а пай вече въ област-тѣ Гезъ и Кирманъ; а въ Индия при рѣкъ-тѣ Индъ и въ област-тѣ Гузератъ, а нѣкои и въ Суратъ, градъ въ който става твърдѣ голѣма търговия.

Този народъ ся е истрѣбилъ отъ Моамеданци-тѣ които ги твърдѣ много мразятъ. Въ Индия огнепоклонници-тѣ ся выкатъ *Парси*, отъ ветхо-то име *Перси*; но въ Персия ся выкатъ *Кеуранъ* или *Кеури*, име което ся производи отъ арапскъ-тѣ рѣчъ *кауръ*, и значи невѣрникъ. Персияни-тѣ обаче выкатъ огнепоклонници-тѣ и *Атеш-перестъ*, тоже значителна на огнепоклонникъ.

Огнепоклонници-тѣ не сѫ доброзначни, ни бѣли като други-тѣ Персияни служители Моаметови; здрави ся обаче и съ добръ растѣ. Женъ-тѣ имъ иматъ зракъ красномаслиненъ и черни, който може да става отъ бѣдност-тѣ имъ, защото характеръ-тѣ на лицето имъ е доволно добъръ. Мажи-тѣ иматъ брады и дължъ косъ, и носятъ кѣси и тѣсни антери, и нѣкакви калпащи отъ козина които приличатъ на Европейската паларий. Краска-та на облѣкло-то имъ быва пай многа бозава, или оназъ като на сухъ листъ. Облѣкло-то на женъ-тѣ нѣма никаква хубостъ. Колкото Персияни-тѣ мажи и жени ся видятъ че обычай хубави и чисти дрѣхъ, толкозъ огнепоклонници-тѣ небрежатъ хувавини-тѣ и чистоти-тѣ. Общо дрѣхъ-тѣ на Огнепоклонници-тѣ приличатъ много на дрѣхъ-тѣ арабски.

Въ Персия Огнепоклонници-тѣ ся називатъ земледѣлци или работници. Правятъ ткація отъ козина, килими, калпащи, и сукна много тѣнки и гладки въ осязаніе-то като паларини-тѣ отъ касторъ и сѫ много лѣскави. никой отъ тѣхъ не сѣди празенъ, но и никой не ся упражнява въ търговіе или въ красни-тѣ художества. Най голѣмо-то имъ изкуство е земледѣлство-то, което глѣдатъ не само като полезно и отъ всичко пай незлобиво, но и като священно и благородно. Земледѣлите, казватъ тѣ, Богъ высочайшій обича, и

други-тѣ по долни богове го обычатъ повече отъ всяко друго искуство човѣческо, и го даряватъ съ изобиліе.

Тѣзи дрѣвни Персани сѫ человѣци много кротки и простодуши и живѣйтъ много мирно подъ начаество-то на постары-тѣ си, които си поставятъ сѫдіи подтвърдены отъ Персийско-то правителство. Огнепоклоници-тѣ пїйтъ вино, и ядѫтъ всякакво мѣсо и отъ всякакви ржцѣ за колено или готвено по говеждо мѣсо не ядѫтъ. Отбѣгнуватъ обаче съобщен е-то съ други народы а най вече съ Моаметанци които ги твърдѣ прѣзиратъ и мразятъ. Вѣроисповѣданіе-то имъ не дава да иматъ двѣ или повече жени, нито имъ дава волѧ да ся оставятъ за каквѣ годе причини. Напослѣдъкъ сѫ станови важни издиранія отъ народописатели-тѣ Европейци за религій-тѣ на огнепоклоници-тѣ или на масдеизмъ-тѣ на който основателъ ся мысли Зороастръ.

СЛОВА ЗА ДѢЦА-ТА.

Слово първо.

(Послѣдованіе отъ брой вторыи).

Но грѣхъ-тѣ е срамотенъ и поради лоши-тѣ другисина при които ны въожда. Когато нашій-тѣ Спасителъ бѣ на свѣтъ-тѣ Той казалъ, "Който струва грѣхъ робъ быва на грѣхъ-тѣ." Колкото знаемъ ный сега Сатана бѣ първый-тѣ койго съгрѣши. Той е отецъ на грѣхъ-тѣ. Ако смы робіе на грѣхъ-тѣ, то смы робіе и на Сатанѣ. Може ли да бѫде нѣщо по бесчестно отъ това? Знаете че въ голѣмы нѣкои градища злодѣйци-тѣ сѫ затворени въ единъ голѣмъ тьмницѣ дѣто сѫ принуждены да носятъ единъ особенъ видъ шарени дрехы. Сврзани сѫ единъ за други съ вериги и накараны да метатъ улици-тѣ. Ты си ималъ, да речемъ, едно врѣме единъ пріятель съученикъ, синъ на единъ почтенъ и учень лѣкаръ; но тойзи синъ бѣлъ не-покоренъ и побѣгналъ отъ дома си и отъ много врѣме не си го виждалъ. А като ходишъ нѣкой день изъ градъ-тѣ видишъ единъ четъкъ отъ тѣзи окованіи злодѣйци и като приближишъ при тѣхъ видишъ между тѣхъ тогози прѣдишніи си пріятель и другарь — осажденъ за злодѣяніе и тамъ вързанъ за тѣзи найлоши прѣстѣпници! Много ся ужася-

вашъ и ся насѣрбявшъ и казавашъ въ себе си. "Каква една срамота, какво едно бесчестие за него да ся намѣрва въ таквѣзи дружинѣ!" Грѣхъ-тѣ бѣше що го бѣ довелъ до таквозъ едно положеніе.

Знаете, дѣца, че Сатана и зли-тѣ духове които сѫ при него сѫ Божіи-тѣ осудени злодѣйци. Евангеліе-то ни казва за тѣхъ че Господъ ги "варди въ вѣчни връски отдолу подъ мракъ-тѣ, за сѫдѣтъ на великий-тѣ денъ." (Луд. Ст. 6). Всички които имъ съзволяватъ, и тѣ ще бѫдатъ вързаны съ тѣхъ наедно, и ако смы въ дружинѣ-тѣ на Сатанѣ доде смы въ този свѣтъ, то въ онзи свѣтъ трѣба до вѣка да оставамъ при него. Има едно място въ Евангеліе-то дѣто ся говори за това, което прави да ми настрѣхнатъ космы-тѣ всякой пѫть когато го прочитамъ. То е въ двадесетъ и петъ-тѣ главж отъ Матеа и четырдесетъ и първый стихъ, дѣто Спасителъ-тѣ нашъ говори за страшный-тѣ сѫдъ. Сѫдия-та е сѣднишъ на свѣтлый-тѣ си прѣстолъ, святи-тѣ негови ангели стоятъ наредени изоколо. Всички-тѣ народи сѫ събрали прѣдъ него. Отъ десно му стоятъ праведни-тѣ, сирѣчъ, онѣзи които сѫ го обѣтили и сѫ му слугували. Той гледа къмъ тѣхъ благосклонно, и имъ казва, "Елате, вы благословени отъ Оца моего, наслѣдувайте царство-то приготвено за васъ отъ създание мира." Отъ лѣвѣ-тѣ му странѣ стоятъ лукави-тѣ т. е. онѣзи които сѫ съзволявали на грѣхъ-тѣ и сѫ слугували на Сатанѣ. Сѫдия-та ся обраща къмъ тѣхъ съ единъ страшенъ поглѣдъ и казва: "Идѣте отъ мене проглѣти, въ огнь-тѣ вѣчный, приготвенный-тѣ за діаволъ-тѣ и за ангслы-тѣ негови." Какви страшни думы. Да бѫдатъ до вѣка запрѣни наедно съ діаволъ-тѣ и негови-тѣ ангели! Какво едно бесчестие!

Ето три-тѣ причини защо не трѣбва да съзволимъ на грѣхъ-тѣ. Първо защото като поченемъ единъ можи и можемъ да ся спремъ; второ, защото е много опасно, и трето, защото е много бесчестно.

Любезни мои дѣца, заключеніе-то въ умъ-тѣ ин което правимъ при свръшиваніе-то на това наше словце, е това: Има двѣ пѣща които сѫ нужни за всичица ни.

Тръба ни прощениe за гръхове-тъко иto вече сторихмы. Всичца смы грѣши. Най първо-то нѣщо което искали е прощениe. Само единъ има койго огнема грѣхове; той е Иисусъ Христоъ. Той за това дойде на свѣтъ-тъ. Той биде прикованъ на кръстъ-тъ и пролѣ святъ-тъ си кръвъ за това. Тъй Евангелие-то ни казва че "Кръвъ-та на Иисуса Христа очистя ни отъ всякой грѣхъ." Ако наистинъ ний си покаemъ зради грѣхове-тъ си и молимъ Бога заради името и достоинство-то Иисусово да прости грѣхове-тъ ни, тѣ ще бѫдатъ простени. Той ще ги изглади изъ книгъ-тъ си и нѣма вече да ся поменуватъ ьротивъ настъ до вѣка. Това нѣщо ни трѣба, да търсимъ прощениe.

Друго-то е за напрѣдъ да отблъгвамъ отъ грѣхъ-тъ.

Едно момченце рекло на сестрѣ си, "Азъ искали таквозъ сърдце да то да молж да гледамъ грѣхъ-тъ право въ очи и да му рекъ, "Махни ся отъ мене."

Сестра му рекла, "така е братче, но още едно нѣщо ти трѣба; трѣба да имаш Божішъ-тъ очила за да видиш грѣхъ-тъ и да го познаешъ когато дохожда, защото той не ся показва изъ вѣнъ всякога какъвто е."

Това добро момче, имало въ умъ-тъси, мыслъ, библій-тъ. Защото библія-та е като очила, и помога ни да видимъ нѣща-та каквите сѫ, и както Богъ ги гледа. Библія-та показва намъ че е грѣхъ и какъ да ся обходимъ къмъ него.

Прѣдъ моіжъ-тъ има едно младо дърво, има едно и прѣдъ врата-та на отрешчий-тъ ми съсѣдъ. Една пролѣтъ двѣ-тъ тѣзи дървета цвѣтежъ много хубаво. Листа-та имъ бѣхъ много пълни и зелени; но подиръ малко ся появихъ тѣзи дълги черни червеи, които правятъ големи повреди на млады-тъ дървета. Единъ денъ като излѣзвахъ изъ кѫщи ся по-прѣхъ да погледамъ дърво-то си и намѣрихъ че червеи-тъ бѣхъ ся навѣдили съ хъляди по него, и за три, четири дена щѣхъ да го довършагъ. "Охъ," рекохъ азъ, "това не быва." Влѣзнѣхъ у дома та донесохъ отъ тамъ единъ столъ и ся качихъ на него, и съ единъ прѣчка отчекихъ и истребихъ всички-тъ червеи. Така отървахъ дърво-то. Всяко лѣто туй дърво ся раззеленѣва добре и дава ми

сѣнж и плодъ. Съсѣдъ-тъ ми остави червеи-тъ на негово-то дърво та испо-ядохъ всичко що бѣ зелено на него, и съдѣ малко дърво-то изсъхна, и сега всякой пѫть когато гледамъ негови-тъ голы, черни и мъртви клопове земамъ единъ добръ урокъ. Бижда ми ся като че нѣкакъ мя увѣщава колко е важно, щомъ ся яви грѣхъ-тъ да му станемъ на противъ. Както бѣхъ червеи-тъ за онова дърво така быватъ грѣхове-тъ за душъ-тъ. Молѣте ся Богу да можете да видите грѣхове-тъ си щомъ ся явятъ, и да ся постараете тозъ часъ да ги от-мажнете.

Сыне мой, ако грѣхи-тъ поискатъ да тя примаматъ да не слизволишъ.

МОЛИТВИ-ТЪ НА ДѢЦА-ТА.

Много пѫти желаяхъ да видя гледамъ, кога бѣхъ болѣнъ, като ся молите Богу, и да ви ся молѣшъ да ся помолите и за мене, рече единъ-тъ едно Африканско дѣте на единъ священик-проповѣдникъ, когото бѣ отишло то да постѣти като ся приидигналъ той отъ болѣсть-тъ си.

Но той рекъ, вѣрвамъ че ся моляше ты самъ. Да, отговорило дѣте-то. А какъ ся моляше ты? попыталъ го пакъ священик-проповѣдникъ-тъ. Просяхъ отъ Бога така както прости-тъ проси ся моло-стишъ отъ майка ми.

Друго дѣле около шестъ години на възрастъ, кязало единъ-тъ на майка си, че като ся моли усѣща че сърдце-то му ся разговаря съ Бога а.

Едно момиче на четири години попытана защо ся моли Богу, молѣшъ ся, отговорило, защото знаешъ че мя слуша, и общача да казвамъ Нему нужды-тъ и же-ланія та си.

А отъ дѣлъ знаешъ че тя слуша Богъ? попыталъ го пакъ.

Знаешъ, рекло, като турила рѣка на сърдце-то си, защото усѣща тукъ нѣщо което ми казва че Богъ мя слуша.

"Оставете дѣца-та," рече Господъ нашъ, "да дохождатъ при мене, и не имъ забраняйте, защото на таквый е царство-то небесно." Лука 18; 16.

— Прави добро на непрѣятеля си, за да ти стане прѣятель.

— Прави добро на прѣятеля си за да ти остане за винаги прѣятель.

ПРИЛЪЖНО-ТО КОВАЧЕНЦЕ.

Гледайте, дѣца, на този образъ. Виждате ли това момченце? Знаете ли какво прави? Види ся че стои въ една ковачница. Тамъ видите огнище-то и чукове-тѣ и клещи-тѣ и други ковачки орудія; но момченце-то какво държи въ ръкѣ? Книга. Виждте колко ѝ опазва да ѝ не окирливи съ почернѣли-тѣ си раѣцѣ като чете въ неї.

Ако попита нѣкой; Що трѣба книга на едно ковачко чираче? Быва ли ковачъ да знае книга? Сега азъ да ви отговорѣмъ. Мыслете малко: Има ли художество или заниманіе дѣто не ползува художникъ-тѣ да знае да чете и да пише? Нѣма.

Това дѣте което видите въ картина-тѣ, ако и да е сиромашко е принудено да работи вмѣсто да ходи въ училището, не мысли че за него нѣма срѣдство за ученіе, но прилѣжава споредъ врѣмѧто си да ся учи само, и тука го видите като чака мастеръ-тѣ да дойде, чете въ книга-тѣ си за да научи нѣкой полезенъ урокъ.

Ако слѣдва той тѣй за нѣколко години дѣвъ му ся свѣрши врѣмѧто за кое-то е задълженъ да стои при мастеръ-тѣ

а послѣ отвори своїкъ ковачница, да видите каквѣтъ ковачъ ще стане той, и каквѣтъ чистѣ и искуспѣ работѣ той ще може да извади. Други-тѣ негови свѣрстници чирачета, които сега казватъ: "Нѣма да станѣ азъ нито попъ, нито даскалъ, нито търговецъ, но ще съмъ ковачъ, и за това не трѣба да знаѣшъ да четамъ," и така като казватъ, отпушта ся на игрѣ щомъ ги остави мастеръ-тѣ ичъ, да видите подиръ десетъ години дѣ ще бѫдатъ тѣ и каквѣтъ работѣ ще вършатъ. Ще ги видите въ циганска-тѣ махала, сѣдѣли долу на земѣ-тѣ, по Азіатска-тѣ модѣ, и првятъ нѣкакви нирони или халки, но всичко отъ сѫщѣтѣ простѣ направѣ каквѣто сѫ правили циганы-тѣ прѣди двѣ хиляди години на самъ безъ никаквѣ успѣхъ, безъ поправяніе и безъ напрѣдуваніе. Каквото сѫ видѣли отъ мастори-тѣ си едва толкозъ знаѣтъ и за повече не мыслятъ.

Този който чете книга нѣма да стане таквѣтъ ковачъ. Той ще работи и съ умъ-тѣ си и съ рѣцѣ-тѣ си. Като чете въ исторія-тѣ на свѣтѣ-тѣ и ся научава какъ мнозина человѣци славни зарадѣ ученіе-то си и за списанія-та си били художници и съ рѣцѣ сѫ работили, той усѣща въ душѣ-тѣ си тѣзи благородни вѣдѣхновенія и той казва: "Каквото сѫ правили други, и азъ могъ да направѣшъ; азъ ако съмъ сиромахъ, и тѣ бѣхъ сиромаси." Като чете за прочутый-тѣ Американецъ ковачъ Бжрритъ, синъ на единъ сиромахъ кѣриачъ, ученикъ при единъ ковачъ, и безъ да ходи въ училището по между работяніе-то си научилъ да чете и да разумѣва добре почти всички-тѣ Европейски языци, при това още и Старо-грѣцки, Латински и Еврейски, той казва: "И азъ да научѣ нѣщо споредъ силѣ-тѣ си, коѣто Богъ ми е далъ."

Като чете за различни-тѣ изобрѣтенія и искусни-тѣ макъни, и че человѣци-тѣ които сѫ ги измыслили били сами работници, запали ся въ него желаніето и той да извади нѣщо полезно, и да уреди нѣкои макъни чрѣзъ коѣто да накара водѣ-тѣ или огнь-тѣ, или вѣтрѣть или пакъ нѣкой добытъ да върши тежкѣ-тѣ работѣ вмѣсто человѣкъ. За това Богъ му е далъ този умъ. Но този който само съ рѣцѣ работи, а съ умъ-

тъ си не работи, не оцѣнява человѣческий трудъ; на него е все равно рабо-тѫ-тѫ кой върши, человѣкъ ли, скотъ ли, и така той прави себе си равенъ съскотове-тѣ.

Но още по голѣмо едно зло има. Този който не почита умственни тѣ прѣимущество на человѣка, той нѣма да почита нито душевни-тѣ му способности. Негови-тѣ мысли не сѫ за Бога, за душѫ-тѫ, за вѣчно блаженство отвѣждь гробъ-тѣ и страшный сѫдъ Божій предъ когото трѣба всинца да ся явимъ и да демъ отвѣтъ за дѣла-та които смы сторили. Тѣзи сѫ высоки за него мысли. Той мысли що да яде, що да пие и твърда малко повече.

Ако падне тази картишка въ рѣцѣ-тѣ на нѣкое Бѣлгарче, чирache, който има желаніе за наукѫ но мысли че не ще може да ся научи защото пѣма кой да го прати на училище-то, желалъ быхъ да му кажж, "Не дѣй ся отчаюва, но прилѣжавай. Почитай запаятъ-тъ си и изучи го добрѣ. Имай честолюбіе съвръшень мастеръ да станешь. Обработвай умъ-тъ си. Надѣвай ся на Бога, моли ся на Него, и имай Негово-то свято слово като правило въ животъ-тъ си. Това направи и ще бѫдешъ почитанъ, благополученъ и полезенъ.

КОЛКО СГРУВА НЕВѢЖЕСТВО-ТО.

Невѣжество-то плаща толкозъ данъкъ, колкото никогы не си е въобразилъ никакъ отъ человѣцы-тѣ. Тѣй за примѣръ Георгий работи за петь гроша на денъ, като Йоанинъ зема петиадесетъ, а Константинъ двадесетъ и петь, защото Георгий е съвсѣмъ неученъ, а Йоанинъ защото знае само да чете и да пише, а Константинъ прѣминалъ училище-то и има понятие отъ языки-тъ си и отъ разны полезни науки.

Сега ако смѣтнешъ годишни-тъ доходъ на тѣзи трима-та млады ще намѣриши че първый-тъ загубва всяка година или зема 3600 гроша по малко отъ вторый-тъ и 7200 по малко отъ третий-тъ: а вторый-тъ 3600 по малко отъ третий-тъ. Колко е доволно това количество да даде лесникъ за добро живѣяніе на едно домородie, и всичко-то това количество заради невѣжество-то! О, колко жестокъ бирникъ е то! но сравнително

малко сѫ още, и между образованы-тѣ народы, които разумѣватъ и припознаватъ тѣзи истини.

Ако искате вы, малки мои прѣятели, когато станете мѫжіе да ся избавите отъ този тежъкъ и жестокъ биръ, пострайте ся сега, додѣ сте малки, да придобываете нуждни-тѣ знанія за добро живѣяніе и благоденствіе. А най вече пострайте ся да придобываете онова знаніе което умудрява человѣка на спасеніе съ вѣрѣ въ Иисуса Христа, защото, ако струва толкозъ скъпо певѣжество-то за свѣтскы-тѣ работи, невѣжество-то заради духовни-тѣ ще има като неизбѣжно слѣдствіе прѣвращеніе-то и погубваніе-то на безсмѣртие-тѣ душъ.

СЪВѢТЬ КЪМЪ МОМЧЕТА-ТА.

Знаменитый-тѣ священнопроповѣдникъ въ Америкѣ Хенри Уардъ Бичръ казва така: —

"Всякога когато видѣхъ нѣкого да прави нѣщо, азъ го гледамъ добрѣ и внимавамъ какъ го прави, защото кой знае може да стане нужда пѣкога азъ самъ-то да правѣ за себе си. Единъжъ пѫтувахъ прѣзъ едно широко поле дѣто пѣмаше села никакъ. Конь-тѣ ми захванѣда куца защото бѣ хвърлилъ петало. Найсетиѣ дойдохъ на кръстопѫть-тѣ дѣто имаше една ковачицѫ, по ковачъ-тѣ го пѣмаше. Повыкахъ женѣ-тѣ на ковачъ-тѣ и испросихъ позволеніе да запалихъ огнь въ огнище-то за да ковж конь-тѣ си дамъ. Тя ми каза, "Ако знаешъ кови го." Запалихъ огнь, нажегохъ петало-то, изрѣзахъ и очистихъ добрѣ копыто-то на конь-тѣ, изострихъ гвозди-тѣ и ги искривихъ малко на край за да ся удавратъ вънъ а не вѣтрѣ въ мясо-то и така свършихъ работѣ-тѫ си. Когато стигнахъ въ село-то отидохъ право при единъ ковачъ и му зарѣчахъ да кове конь-тѣ сега както трѣба. Той погледи петало-то, тогазъ и мене погледи и ми каза, "Ако си ты направилъ това трѣба ковачъ да станешь и само това художество да слѣдувашиъ,".

Това бѣше за мене пай голѣма хвалба, но азъ не быхъ знаилъ какъ да ударѣхъ петало на конь, ако не бѣхъ внимавалъ добрѣ други тѣ когато съмъ ги виждалъ да работятъ пѣщо.

Навикнувайте ся да употребявате о-

чи-тѣ които Богъ ви е далъ да съгледвате какъ ся извършватъ тѣзи полезни нѣща. Да ли нѣма момчета които стоятъ сѫ виждали ковачъ да кове конь, а пакъ не знаятъ въ едно петало колко гвозди ся турятъ.

ДА ЛИ ИМАТЬ ДѢЦА-ТА НУЖДѢ ОТЪ ВОДИТЕЛЬ.

Възрастни-ти иматъ по голѣмѣ нуждѣ, защото много пѣти падатъ въ много съгрѣщенія. Дѣца-та обаче, невинни-тѣ, незлобиви-тѣ дѣца, не ся ли види да иматъ потрѣбж отъ нѣкакъвъ водителъ?

Явно че иматъ; защото освѣнь че ся раждатъ съ растлѣно и грѣшино естество, ако гы оставятъ родители-тѣ имъ на водїж-тѣ имъ, ще порастѣтъ и ще останатъ подобни на други-тѣ человѣци на този свѣтъ.

Ако не земѣтъ Іисуса Христа като свой водителъ, ще заблудятъ слѣдъ малко въ лоши пѣтища, и ще правятъ лоши работи. Азъ знаѣ едно малко дѣте, което не е още напълнило двѣ години на възрастъ-тѣ си, но съ всичко туй ся гледа доста голѣмо споредъ щѣніе-то и рѣшеніе-то си. Ако не му харесва нѣщо, рыта, выка съ голѣмъ гласъ и плаче. Не знамъ, да ли е доста голѣмо щото да знае да ся обхожда по добре; но за това съмъ извѣстенъ че въ сърдце-то си има гнѣвъ и яростъ, които можно ще може да искорени, ако гы остави да порастѣтъ наедно съ него, до гдѣ стане мажъ.

И всички-тѣ други дѣца, колкото съмъ позналъ до сега, показватъ на врѣмена, ако не всякогы, бѣлѣзи па вѣтрѣшино растлѣніе; и показватъ го едни по единъ начинъ, а други по другъ; и всички-тѣ иматъ нуждѣ да ся отървѣтъ отъ него.

Виждалъ съмъ много малки дѣца които сѫ показвали растлѣніость-тѣ на сърдце-то си съ разны начини, едни да не слушатъ майки-тѣ си, други да лъжатъ учители-тѣ си, други кога играятъ да ся караѣтъ, други да крадатъ, други да лъжатъ, други да попрѣжатъ, други да бѣгатъ отъ училище-то, други да ся прѣпиратъ съ съученици-тѣ си, други да мажчатъ немилостиво животни-тѣ, да ся присмишватъ на бѣдни-тѣ и да закачатъ слѣни-тѣ, да хвърлятъ камъни върхъ птици-тѣ и да развалятъ гнѣзда-та имъ и да ловятъ птичета-та имъ и пр.

Виждалъ съмъ малки-тѣ дѣца да правятъ много таквъзы работы, и знаѣ че никога не бы гы правили ако бы имали добро сърдце, както имаше Христосъ, и както иматъ онѣзи, които трѣсятъ добро-то сърдце съ врѣме отъ Христа.

Четохъ за едно малко дѣте Индійче, коего отишло нѣкога слѣдъ единого священнопроповѣдника въ градинѣ-тѣ и му ся молило да го похристіани. Знаете ли защо му ся е молило онуй Индійче да го похристіани? Защото е осъщало че е имало растлѣно сърдце и е искало да го промѣни и да го направи по добро.

Боѣкъ ся, че дѣца-та иматъ най напрѣдъ много лоши сърдца, и колко растѣтъ на възрастъ, толкозъ по лоши и по растлѣни ставатъ. Струва ми ся че иматъ голѣмѣ потрѣбж за водителъ да гы тури най напрѣдъ въ добрий тѣ пѣти и послѣ да гы води, щото да не заблудяватъ много далечъ въ грѣхъ-тѣ, и такъвъ водителъ освѣнь Іисуса Христа другъ нѣма.

ДЮБОПЫТЕНЬ ЧАСОВНИКЪ.

Единъ Американецъ часовникъ (сахатчія) направилъ единъ часовникъ на който турилъ име астрономический и който работи 367 дни безъ да има пуждѣ да ся курдисва: а е направенъ тѣй щото показва часове-тѣ и минути-тѣ на денѣ-тѣ, денѣ-тѣ на мѣсецъ-тѣ, часътъ на изгрѣваніе-то и на заходжданіе-то на сълнцето и на лунѣ-тѣ, четвърти-тѣ на лунѣ-тѣ, морски-тѣ приливи и отливи, зодіи-тѣ, подъ които влази сълнцето и луна-та и прч.

Толкозъ евтини станахъ сега домашни-ти-тѣ часовници въ Америкѣ, щото съ двадесетъ гроша може да си купи нѣкой за у дома.

ЩО ДА ДАВАМЪ.

Сърдца-та си Богу. Прит. 23; 26. Слава и хваленіе Нему. Пс. 96; 7, 8. Тѣла-та си като жъртвѣ живѣ. Римл. 12; 1. Богъ обича онѣзи които доброволно даватъ, и по блажено е да дава нѣкой нежели да прїма. 2 Кор. 9; 7. Дѣянія 20: 35.

ЩО ДА ПАЗИМЪ.

Сърдца-та съ голѣмо пазеніе Прит. 4; 23. Повелѣнія-та Божія. 1 Йоан. 3; 24. Истинѣ-тѣ. Прит. 23; 23.

Добръ съвѣсть. 1 Тим. 1 ; 19.

Языкъ-тъ си отъ зло-то. Псал. 34 ; 13

Себе си неосквирнены отъ свѣта. Яковъ 1 ; 27.

Свята недѣля. Исх. 20 ; 8.

МАТЕМАТИЧЕСКИ ВЪПРОСЫ.

1. Единъ бакалинъ който употребява кѣпони (не кантарь), иска да знае колко разни теглилки му трѣбватъ за да може съ едно тегляніе да прѣтегли отъ единъ окъ до 122 оки. За тѣзи работѣ колко сѫ теглилки тѣ безъ които не може; сирѣчъ, колко парчета ще има, и на всяка теглилка колко ще бѫде тежина-та?

На това питаніе има два отговора, единій-тѣ когато е позволено да ся туратъ теглилки и при онова що ся тегли, и другій-тѣ когато само отъ единъ-тѣ странѣ ся тури теглилка. Кои сѫ двата отговора? (Тегляніе-то быва на цѣлы оки и не съ части отъ окъ-тѣ).

РАЗНЫ СВѢДѢНИЯ.

— Въ годинѣ-тѣ 1859, 760 милиона писма минѣли прѣзъ пощѫ-тѣ на Съединенѣ-тѣ Държавы въ Америкѣ. 40 милиона повече отъ колкото въ други годинѣ. Споредъ народонаселеніе-то падать по 20 писма на всякой мѣжъ, же-на и дѣте въ всичкѣ-тѣ народъ. Цѣна-та за едно писмо тамъ е еднаква (30 пары) за всякѫдѣ вѣтрѣ въ Държавы-тѣ.

Липило (чементо) за камъкъ и же-лѣзо. Едно смѣщеніе като тѣсто отъ Глицерина и Лиоаржъ (грыцки лиоаргиро-съ, тур. мурдесенкѣ) прави едно много яко липило за присъединяваніе-то на сломено желѣзо или камъкъ. Употребява ся и вмѣсто курицумъ за да ся укрѣпятъ же-лѣзни пармаци и други таквици въ каменни-тѣ основанія. Много скоро ся уягчава слѣдъ правяніе-то и за това прави ся само когато ся иска за работѣ.

— Чай-тѣ ся е употребилъ въ Англійѣ като питие най напрѣдъ въ л. 1698.

— Сърдце-то на человѣка бie 92,160 пѣти въ 24 часа.

— Онова което мыслишь да не е добро у съсѣдъ-тѣ ти, гледай самъ да го не правишъ.

— Вѣра е много добро орѣжіе, но много лошо покривало.

СТИХОТВОРЕНИЕ.

МЛАДОСТЬ-ТА.

1

О, колко е безцѣнна младость-та!
Безцѣненъ е младенческій животъ.
Прѣдъ пасъ отваря той вратъ
За всякъ честитъ имотъ.
О, колко е безцѣнна младость-та!

2

О, колко е полезна младость-та!
Дни-тѣ ѝ сѫ всеблаги извори
И всичка-та ѝ пълнота
Е редъ отъ бисери.
О, колко е полезна младость-та!

3

О, колко е лъстива младость-та!
Окражена съ безброй опасности,
Тя подъ лъстивѣ красотѣ
Покрыва купъ бѣды.
О, колко е лъстива младость-та!

4

О, какъ ся изминува младость-та!
Прѣлѣтва тя съсъ вѣтрени крила,
И бѣрже иде старостъ-та
Съсъ дряхлы врѣмена.
О, какъ ся изминува младость-та!

5

Пазѣте, о вы млади, младость-та!
Трудѣте ся съ успѣхи наѣ добры
За честь и славѣ истинскѣ
Коя во вѣкъ стои:
То е за васъ наука наї свята.

Ив. А. Т.

— Улицы-тѣ въ градѣ-тѣ Лондонѣ ако бѣхъ ся всички съединили въ единъ станъ бы една улица 3000 мили дѣлга; сирѣчъ колкото отъ Англійѣ до Америкѣ. Градѣ-тѣ покрива повече отъ 2,500 уврата (дюнума) земѣ.

Зорница-та ся издава всякой мѣсецъ. Цѣна-та на годишно-то спомоществованіе е, За вѣ Цариградѣ 5 гроша. За на вѣнѣ съ пощѫ 10 гроша.

Нисма-та и спомоществованія-та да ся отправятъ до Г-на А. Л. Лонга, Редактора, у Десамлѣ-ханѣ въ Цариградѣ.